

KĀPĒC TAS
NOTIKA?

KĀPĒC TAS NOTIKA?

Kam mēs uzdodam šo
jautājumu?

BĒRNAM?

**Bet bērna uzvedība nav
vardarbības cēlonis**

**Ko mēs varam darīt, lai
vardarbība nenotiktu — un
kā mēs varam pārtraukt to
ceļu, kas līdz tai noved?**

“Bet viņa taču...”

Nepateica

Nepretojās

Bija izaicinoša...

Seksualizēti ģērbās

Lietoja alkoholu

Bija attiecībās

Turpināja ar viņu kontaktēties

Pati devās pie pieaugušā

Bērna uzvedība ≠ pieaugušā izvēles pamatojums

Kāpēc viņš nepateica?

Bailes

Kauns

Sevis vainošana

...

Draudi

Lojalitāte

Emocionāla piesaiste

Bailes, ka neticēs

Bailes no sekām

**Klusēšana nav pierādījums, ka vardarbības
nebija.**

Vardarbība var būt

Incidents

Nespēja/neprasme savaldīt un vadīt emocijas

Instrumentāla: mērķis ir nodarīt pāri

Patoloģiska

Ģimenes sistēma/Attiecību modelis

NE BĒRNA VAINA

Krista Mozere

Valsts probācijas dienests

krista.mozere@vpd.gov.lv

Mainām jautājumu..

No

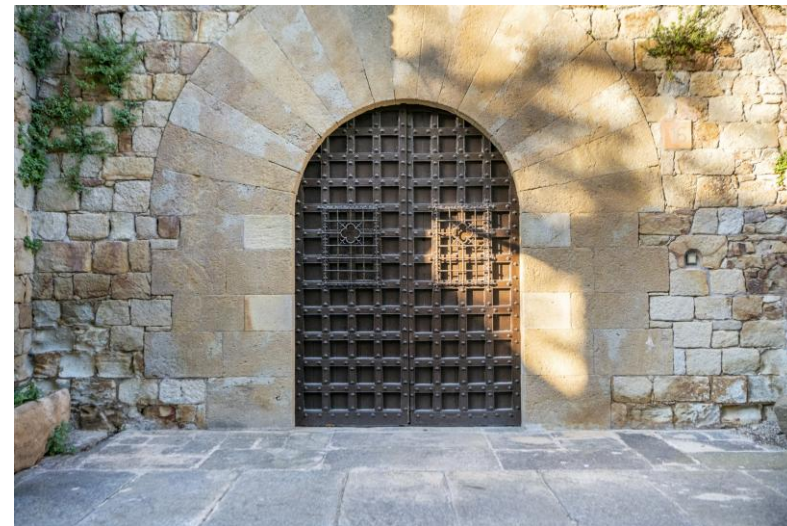
- Kāpēc bērns bija tur?
- Kāpēc bērns nepretojās?
- Kāpēc bērns nepateica?
- Kāpēc bērns turpināja kontaktu?
- Kāpēc neviens nepamanīja?

Uz

- Kā pāridarītājs ieguva piekļuvi?
- Kā tika pārvarēta bērna pretestība?
- Kas lika bērnam klusēt?
- Kā tika radīta emocionālā saikne?
- Kādi ārējie šķēršļi nebija pietiekami?

Četri priekšnoteikumi

1. Motivācija
2. Iekšējās barjeras
3. Ārējās barjeras
4. Bērna pretestība

1. motivācija

Motivācija ir pāridarītāja pusē

**Ko varam darīt ar risku un atbildību
pieaugušā pusē?**

1. iekšējās barjeras

- iekšējie kavēkļi
- morāles normas
- empātija
- paškontrole
- attieksmes
- racionalizācijas

Ko varam darīt ar risku un atbildību pieaugušā pusē?

3. ārējās barjeras

Kas varēja vardarbību apturēt?

- Cits pieaugušais
- Uzraudzība
- Institūcijas noteikumi
- Droša vide
- Robežas
- Ziņošanas iespējas
- Reakcija uz signāliem

KUR BIJA SISTĒMA?

4. bērna pretestība

Pāridarītājs var izmantot:

- Uzticību
- Manipulāciju
- Ievilināšanu
- Dāvanas
- Noslēpumu
- Draudus
- Kaunu
- Emocionālu piesaisti
- Varas pozīciju

BĒRNA NEPRETOŠANĀS ≠ PIEKRIŠANA

ČETRI POSMI. ČETRAS IESPĒJAS IEJAUKTIES.

Priekšnoteikums

- Motivācija
- Iekšējās barjeras
- Ārējās barjeras
- Bērna pretestība

Mūsu jautājums

- Kā identificēt un mazināt risku?
- Kā stiprināt atbildību un robežas?
- Kā padarīt vidi drošāku?
- Kā stiprināt bērna drošību un iespēju runāt?

NEVIENĀ NO ŠIEM POSMIEM BĒRNS NAV VARDARBĪBAS CĒLONIS.

BĒRNS BEIDZOT PASAKA

KĀPĒC TAS NOTIKA?

KĀPĒC TAS NOTIKA?

**MĒS NEVARAM UZLIKT BĒRNAM ATBILDĪBU PAR TO, LAI
VIŅŠ PATS NOVĒRSTU PIEAUGUŠĀ IZDARĪTU NOZIEGUMU.**

Profilakse nav tikai bērna mācīšana pateikt “nē”. Tā ir arī pieaugušo, institūciju un sistēmu spēja pamanīt risku, pārtraukt iespēju, reaģēt uz signāliem un radīt vidi, kurā bērnam ir droši runāt.

NE BĚRNA VAINA

Finkelhor, D. (1984). Child Sexual Abuse: New Theory and Research. New York: Free Press.

Finkelhor, D., Cuevas, C. A., & Drawbridge, D. (2016). The Four Preconditions Model: An Assessment.

A systematic review of factors associated with disclosure of child sexual abuse (2024).

Recipients of children's and adolescents' disclosures of childhood sexual abuse: A systematic review

McPherson et al. (2025). Approaches to Assessment and Intervention with Children and Young People who have Experienced Child Sexual Abuse: A Review of Reviews.

Finkelhor, D., Turner, H., & Colburn, D. (2024). The prevalence of child sexual abuse with online sexual abuse added. Child Abuse & Neglect, 149, 106634.